

Graag een sigaar uit eigen doos!

Er woedt een maatschappelijke veenbrand van onvrede, schrijft journalist Gijs Herderscheë op 22 juni in de Volkskrant. Herderscheë is een serieuze en ervaren journalist die al vele jaren bericht over sociaal-economische ontwikkelingen in de 'polder', maar deze journalist is 59 jaar en realiseert zich plotsklaps dat voor zijn generatie (55 – 65 jaar) wel heel veel pensioenachtige verworvenheden in een moordend tempo bij het grofvuil zijn beland: eindloonregeling werd middelloon, VUT weg, prepensioen weg, WAO als afvloeiingsroute weg, AOW-leeftijd omhoog. Hij vindt het niet vreemd dat partijen als SP, PVV en 50Plus onder zijn leeftijdsgroep stemmen proberen te winnen.

Soortgelijke gevoelens van onvrede leven natuurlijk ook onder gepensioneerden. Natuurlijk zijn er senioren die het nog steeds relatief goed hebben. Als je een afgelost eigen huis hebt, kon instappen met een behoorlijk aanvullend pensioen, geen last hebt gehad van pensioenbreuken. Dan wil het waarschijnlijk wel. Maar er zijn ook grote groepen die niet zo bevoorrecht zijn, die maar een klein aanvullend pensioen hebben en gewoon huur betalen. Ze zien de zorgkosten stijgen terwijl de AOW maar een klein beetje omhoog gaat en het pensioen helemaal niet. En dat al vele jaren achter elkaar.

Broekriem

Ten tijde van de economische crisis kon daar nog begrip voor worden opgebracht. Iedereen moest de broekriem aanhalen: werkenden, werklozen én dus ook gepensioneerden. Maar dit verhaal gaat niet meer op. De werkloosheid gaat in rap tempo omlaag en de lonen zijn, gelukkig, met een inhaalslag bezig. Het is niet te verkopen als gepensioneerden nog steeds op een houtje moeten bijten. Vooral niet omdat dit ook het gevolg is van het rentebeleid van de Europese Centrale Bank. Nederland houdt vast aan de absurd lage rekenrente. DNB én politiek weigeren voor komende jaren een tijdelijke, relatief nog steeds bescheiden, bodemrente van 2 procent in te voeren zoals 50Plus voorstelt. De kans op kortingen zou daarmee verdwijnen en bij veel fondsen – ook Pensioenfonds PGB! – zou indexatie dan een serieuze mogelijkheid worden. Indexatie is goed voor alle deelnemers, actief en gepensioneerd. En het geld is er. Normaal gesproken bedank je voor een cadeautje dat uit de eigen portemonnee komt. We hoeven geen 'sigaar uit eigen doos' zeggen we dan. Op dit moment zouden we graag zo'n sigaar uit eigen doos hebben. We hoeven niks van een ander (of de overheid), gewoon een redelijke bijdrage uit onze eigen, enorme pensioentegoeden die afgelopen jaren zijn opgebouwd.

Solidariteit

Als nu besloten wordt tot een vertraging van de stijging van de AOW-leeftijd en er een verantwoorde, bodem in de rekenrente wordt gelegd, zou er veel kou uit de lucht verdwijnen. Er is dan tijd om in alle rust naar het huidige pensioenstelsel te kijken. Een stelsel met, zoals Gijs Herderscheë bepleit, solidariteit tussen groepen: jong, oud, hoogopgeleid en beterbetaald, laagopgeleid en laagbetaald.

Als de politiek doof blijft voor deze wensen, zouden de verkiezingen voor Provinciale Staten (en dus de Eerste Kamer) begin volgend jaar wel eens dramatisch kunnen uitpakken voor de regeringspartijen.

Jos van Rijsingen, voorzitter VVG-PGB
Ook te volgen op twitter: @JosvRijsingen

Jochem Dijkmeester ‘met passie’ bestuurder van PGB:

“Ik hoop dat de minister alsnog naar de rekenrente wil kijken’

“We hebben een heel goed pensioenstelsel in Nederland. Er moet hier en daar wat bijgesteld worden maar we moeten voorkomen dat we het kind met het badwater weggooien. Dat stelsel verdedigen, in het belang van de deelnemers en de gepensioneerden, is nog steeds mijn passie. Bovendien is de pensioenwereld ontzettend interessant, er gebeurt bijna elke dag wel iets. Ik ben en blijf dan ook nog steeds een enthousiast bestuurder van PGB.”

Jochem Dijkmeester (36) praat gedreven over de vaderlandse pensioenwereld en Pensioenfonds PGB waarvan hij een van de tien bestuursleden is. Binnen dat bestuur is hij verantwoordelijk voor de strategische communicatie. Dat er bijna elke dag wel wat gebeurt bleek daags voor het gesprek nog, toen minister Koolmees van Sociale Zaken de Kamer liet weten dat hij niet wil tornen aan de rekenrente, een cijfer dat van doorslaggevend belang is voor de dekkinggraden van de pensioenfonds en daarmee voor de indexatie van de pensioenen. Dijkmeester vindt het jammer dat de minister in dit debat elke aanpassing lijkt uit te sluiten. “Ik vind het huidige systeem op onderdelen wel erg streng. Je moet natuurlijk geen onnodige risico’s nemen en te ver vooruit gaan lopen op de ontwikkelingen maar volgens mij zit er best wat ruimte in de rekenrente. Daarmee sta ik niet alleen, ook de Nederlandsche Bank gaf eerder aan dat bij een pensioencontract met minder zekerheid een andere, hogere rekenrente denkbaar is. Ik hoop dat de minister alsnog naar de rekenrente wil kijken.”

Een hogere rekenrente zou direct positieve gevolgen hebben voor de dekkinggraad. “We zitten nu bij PGB op ruim 108 procent en dat zou met een hogere rekenrente tot boven de 110 procent kunnen stijgen. Dat is een belangrijke grens want als we daar boven komen dan mogen we voorzichtig beginnen met het indexeren van de pensioenen. Je leest de laatste tijd steeds meer berichten dat de lonen na jaren van stagnatie eindelijk weer gaan stijgen, het zou goed zijn als we de pijn voor de gepensioneerden ook wat konden verlichten. Een hogere rekenrente heeft overigens

niet alleen effect voor gepensioneerden, dat wordt nog wel eens vergeten. Met een te lage dekkingsgraad mogen we aanspraken van de niet-gepensioneerden immers ook niet indexeren.”

De PGB-bestuurder, een jaar geleden nog tot de beste jonge pensioenbestuurder van het jaar gekozen, vindt met velen dat de discussie over vernieuwingen in het stelsel lang duurt. “We zijn er al jaren over bezig. Onlangs stond in de Telegraaf dat werkgevers en bonden een akkoord hadden bereikt maar dat werd direct weer ontkend. Uit de details die toch zijn uitgelekt bleek dat de sociale partners wel ruimte zagen voor een hogere rekenrente, in combinatie met het accepteren van iets minder zekerheid, iets waar de minister zich nu tegen uit lijkt te spreken. De minister geeft tegelijkertijd wel aan te wachten op een advies uit de SER. Ik durf ook niet te voorspellen wanneer we er eindelijk eens uit zullen zijn. Maar het wordt wel tijd dat er duidelijkheid komt.”

TV-optreden

Dijckmeester was onlangs te gast bij het Nationaal Pensioendebat van Omroep Max. Een uitzending waarin de indruk werd gewekt dat er in de vaderlandse pensioenwereld veel misstanden zijn. “Na het zien van Max-programma Zwarte Zwanen hoor ik wel eens van mensen in mijn omgeving dat er bij hen het beeld ontstaat dat er veel mis gaat in de pensioenwereld, en dat er bijvoorbeeld wel heel veel wordt verdiend. Maar ik herken me volstrekt niet in dat beeld en heb ook geprobeerd dat duidelijk te maken. In de pensioenwereld, en zeker ook bij PGB werken mensen die zich volledig inzetten voor de deelnemers en dus ook de gepensioneerden. We hebben bij PGB Pensioendiensten héél deskundige vermogensbeheerders die er voor zorgen dat we een prima rendement behalen. Vaak kunnen ze in de financiële wereld echt wel meer verdienen maar toch kiezen ze voor een baan bij een pensioenfonds vanwege het maatschappelijk belang en de sociale achtergrond.”

“In zo’n tv-uitzending heb je natuurlijk nooit voldoende tijd om dat genuanceerd uit te leggen maar ik geloof toch wel dat ik er in geslaagd ben om het juiste beeld te schetsen. Kijk, er worden altijd fouten gemaakt, waar gehakt wordt vallen spaanders. Maar dat is dan nog altijd vanuit de juiste intentie en het wordt op een open en eerlijke manier opgelost. Dat er echt willens en wetens sprake is van fout handelen komt maar héél sporadisch voor, als het al eens gebeuren zou. Ikzelf ben dit nog niet tegen gekomen.”

Dijckmeester stelde ‘on-camera’ ook dat hij wel wat voelde voor het Pensioenmanifest van Omroep Max. “Als ze daarin stellen dat we uit moeten gaan van redelijke beloningen in onze sector, dat we open moeten zijn over afspraken en fouten en heldere en overzichtelijke pensioenregelingen moeten hebben, dan kan ik me daarin vinden. Bij Pensioenfonds PGB doen we dat ook allemaal al zo veel mogelijk. Het gaat natuurlijk wel om de invulling van de stellingen in het manifest. Bij de stelling ‘Stop met foute beleggingen’ zet ik wat vraagtekens. Verantwoord beleggen is immers niet voor iedereen hetzelfde dus hoe vul je dat precies in. Uiteindelijk zijn het de deelnemers in ons pensioenfonds die bepalen wat we doen en hoe we dat doen. We, en ik ook, werken altijd in hun belang, dat is het uitgangspunt en dat is uiteindelijk ook waar we het voor doen.”

Ruud Peys

pensioenfonds

Nicoline Maarschalk Meijer (nieuw VO lid namens VVG-PGB) stelt zich voor

Nicoline Maarschalk Meijer (67) is door de VVG benoemd als lid van het Verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds PGB. Ze woont in Amsterdam, is gehuwd en heeft drie volwassen kinderen. Ze is journalist van beroep. Hieronder stelt ze zich voor en vertelt ze wat haar drijft.

“Als er een thema is dat aandacht behoeft, is dat de toekomst van ons pensioenstelsel. Toen ik in 2014 toetrad tot het bestuur van NVJ Sectie Plus+, de afdeling waar NVJ-leden die 65 zijn geworden vanzelf een lidmaatschap krijgen, mocht ik mij over de pensioenportefeuille gaan ontfermen. Een hele uitdaging. Het onderwerp is juist voor de oudere NVJ-leden van groot belang en de ontwikkelingen worden kritisch gevolgd.

Mijn belangstelling voor de complexe pensioendiscussie was al enige tijd daarvoor gewekt doordat ik naast een gerenommeerde pensioenadvocate kwam te wonen. Ik begon de ontwikkelingen in de pers te volgen, wat bij mijn aantreden in het Plus-bestuur een voordeel bleek. Vanaf dat moment was het geen hobby maar noodzaak om alle ontwikkelingen nauwlettend te volgen. Overweldigd door het vakjargon begon ik lijstjes (later zelfs een alfabetische geordende map) aan te leggen met de meest simpele uitleg van alle moeilijke woorden die (volgens mij) de pensioendiscussie zo ingewikkeld maken. Het hielp enorm om alle standpunten en misverstanden helder te krijgen. Wanneer je je ergens in verdiept wordt het steeds interessanter, is mijn overtuiging. Toen ik hoorde dat de Vereniging van Gepensioneerden van Pensioenfonds PGB een gemotiveerde kandidaat voor het Verantwoordingsorgaan zocht, hoefde ik niet lang na te denken. Hier zou ik mij nog intensiever met de praktijk van het pensioensysteem kunnen bezighouden. Hier kan ik al mijn opgedane kennis veel directer toepassen dan bij de NVJ, waar het Plusbestuur alleen via de NVJ-Pensioencommissie, waarvan ik deel uitmaak, kan proberen zaken op de agenda van de sociale partners te krijgen, in de hoop dat het echt aan de orde komt in het cao-overleg. Bij PGB gaat de betrokkenheid veel verder dan (vaak ruime) politieke ambities. We zijn in zekere zin eindverantwoordelijk voor de keuzes die direct gevolg hebben voor het beheer en de toekomst van de portemonnee van onze leden/deelnemers. Een grote verantwoordelijkheid, maar wel iets waar je ook met heel veel liefde je schouders onder wilt zetten. Waar je graag in mee wilt denken, vooral als je, zoals ikzelf, gepensioneerd bent en de uitkomst van de debatten zelf direct zult ondervinden. PGB is een van de zeer grote pensioenfonds, het gaat dus om nogal wat. Ik keek dan ook uit naar de eerste VO-vergadering, waar ik kennis zou maken met de andere VO-leden. Hoe zou het zijn? Hoe zou een dergelijk orgaan in de praktijk functioneren? In de pers wordt soms kritisch gesproken over het pensioensysteem en het ‘stoffige’, ‘slaperige’ imago dat de pensioenwereld aankleeft. Soms wordt zelfs een matige competentie gesuggereerd, waaronder de pensioenwereld gebukt zou gaan. Wat het laatste betreft: ik kan u geruststellen. Ik was werkelijk verrast door het enthousiasme, de grote kundigheid en de respectvol-kritische benadering. Vinger aan de pols (en zo nodig ook op de zere plek!), oplossingsgericht (met een boter-bij-de-vis benadering) en enorme aandacht voor wat tegenwoordig zo mooi ‘education permanente’ wordt genoemd: alle mogelijkheden je nog verder te verdiepen en bij te scholen, zowel op juridisch als pensioeninhoudelijk gebied. Ik ontmoette een zaal vol mondige, actieve, kritische, betrokken mensen van verschillende leeftijdscategorieën, die zich

onvermoeibaar inzetten voor onze pensioenen nu en in de toekomst. Want die belangen lopen helemaal niet zo ver uiteen als ons regelmatig wordt wijsgemaakt. De VVG zocht 'gemotiveerde kandidaten'. Ik kan nu zeggen dat mijn motivatie om alles wat ik 'in huis heb' ten volle in te zetten voor het VO alleen maar groter is geworden. Wat een inspirerende omgeving bij PGB!

Nicoline Maarschalk Meijer

PGB haalt 1,6 miljard rendement

Pensioenfonds PGB heeft over 2017 een rendement behaald van 1,6 miljard euro. Het belegd vermogen bedroeg 25,8 miljard euro.

pensioenfonds Bijna het hele rendement ging naar de verbetering van de dekkingsgraad, meldt PGB in het financieel jaarverslag. Ook de iets hogere rente zorgde voor de verbetering van de dekkingsgraad. Door de hogere rente hoefde het fonds eind 2017 ongeveer € 300 miljoen minder te reserveren voor de uitbetaling van pensioenen in de toekomst dan eind 2016. De actuele UFR-dekkingsgraad steeg vooral door het rendement en door de renteverhoging van 100,5% naar 108,9%. De beleidsdekkingsgraad steeg van 96% naar 106,1%.

Dat alles betekent dat de kans dat we de pensioenen de komende jaren moeten verlagen klein is, benadrukt PGB nog eens. "Volgens de regels moeten we een minimale dekkingsgraad hebben van 104,2%. Zit onze beleidsdekkingsgraad vijf jaar lang daaronder? Dan moeten we de pensioenen verlagen ('korten'). Onze dekkingsgraad zat enkele jaren onder dit minimum. Nu is de dekkingsgraad hoger zodat de dreiging van een dergelijke korting in 2021 van de baan is."

De vooruitzichten voor indexatie, het verhogen van de pensioenen met een toeslag om de inflatie bij te benen, zijn niet erg duidelijk. "Pas als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110% mogen we in kleine stapjes gaan indexeren. Het is lastig te voorspellen of en wanneer we boven die grens komen en hoe bestendig onze financiële situatie dan is. Onze inzet is om de kans op indexatie te vergroten. We willen graag onze ambitie van koopkrachtbehoud in de toekomst weer waarmaken. Via ons dynamisch beleggingsbeleid proberen we dat doel te bereiken."

2017 is een jaar van herstel gebleken, concludeert voorzitter Ruud Degenhardt. Het pensioenfonds staat er nu financieel beter voor. De beleidsdekkingsgraad is 12 maanden op rij gestegen. "Garanties zijn er niet, maar door dit herstel is de dreiging van een korting gelukkig sterk afgenomen. Heel voorzichtig durven wij als bestuur soms alweer te denken aan mogelijke verhogingen in de toekomst. Als het herstel de komende jaren doorzet, lijkt (gedeeltelijke) indexatie van de pensioenen op termijn weer mogelijk."

"Dat is goed nieuws. Want we weten dat veel van onze deelnemers bezorgd zijn over hun pensioen. Dit kwam afgelopen jaar weer naar voren in ons deelnemersonderzoek, maar ook in de vele gesprekken die wij hebben met onze deelnemers. Gepensioneerden merken het direct in hun portemonnee als de kosten van het dagelijks levensonderhoud stijgen, terwijl hun pensioen niet meestijgt. Zij laten ons weten dat het voor hen een onaangename verrassing was, toen de afgelopen jaren bleek dat hun pensioen niet altijd automatisch waardeverloor. Dat trekken wij ons als bestuur natuurlijk aan."

Nederlander interesseert zich niet voor pensioen

Bijna de helft van alle Nederlanders is niet bezig met zijn of haar pensioen. Bij vijftigplussers is nog altijd meer dan een kwart niet bezig met het naderende pensioen 'omdat dat iets is voor later.' Twee op de drie Nederlanders weten ook niet wat de maandelijkse pensioenuitkering zou zijn als ze vandaag de dag zouden stoppen met werken. Bij vijftigplussers ligt dat op iets meer dan de helft. Ook zegt 62 procent niet te weten wat de gevolgen zijn voor nabestaanden wanneer ze morgen zouden komen te overlijden.

Dat blijkt uit onderzoek van Panelwizard in opdracht van financieel adviesbureau Omniplan onder 1.035 werkende Nederlanders. "Uit deze cijfers blijkt dat leeftijd slechts een beperkte invloed heeft op het feit of iemand zich actief bezighoudt met zijn of haar pensioen", zegt Marcel Nijland van Omniplan. "We kunnen met zijn allen wel wijzen naar de passieve houding van de Nederlander, maar veel financiële instellingen berekenen het gehele pensioenplaatje op eigen wijze en nemen naargelang eigen inzicht wel of niet bepaalde gegevens mee in de berekening. Met als gevolg dat iedere tool die wordt ingevuld een ander antwoord geeft op bestaande pensioenvraagstukken. Hierdoor zien veel Nederlanders door de bomen het bos niet meer."

Verder komt uit het onderzoek naar voren dat veel huishoudens wat hun oude dag betreft erg afhankelijk zijn van een toekomstige waardestijging van de eigen woning. Meer dan de helft van de ondervraagden zegt als pensioenvoorziening te vertrouwen op de toekomstige overwaarde van hun huis bij verkoop. Door de sterke stijging van de huizenprijzen en de hoge hypotheeklasten die daarbij horen, is er volgens Nijland weinig ruimte om op een andere manier geld opzij te zetten.

Actie tegen financieel misbruik van ouderen

Banken, organisaties en de overheid gaan samen maatregelen nemen om financieel misbruik van ouderen te voorkomen, signaleren, melden en stoppen. Minister de Jonge van volksgezondheid, welzijn en sport (VWS) heeft afspraken gemaakt met de Nederlandse Vereniging van Banken die moet bijdragen aan 'veilig financieel ouder worden'. De banken werken daarbij nauw samen met andere relevante partners zoals seniorenorganisaties, de Koninklijke Notariële Beroepsorganisaties, Veilig Thuis en de VNG. Deze samenwerking is tot stand gekomen na een oproep van (ex)-staatssecretaris Martin van Rijn vorig jaar.

Het moet vanzelfsprekend worden dat mensen hun geldzaken op een goede, veilige manier regelen. Het gaat bijvoorbeeld om het instellen van een zakgeldrekening of huishoudrekening, het verlagen van de paslimieten en het gebruik maken van een extra paar ogen door bijvoorbeeld het laten meekijken van een gemachtigde, stellen VWS en de bankenvereniging. In een brochure zijn een aantal maatregelen en tips op een rij gezet met als doel om financieel misbruik van ouderen te voorkomen. Bij – een vermoeden van – financieel misbruik kunnen ouderen contact opnemen met de Stichting Veilig Thuis. Is er inderdaad sprake van financieel misbruik, dan ligt aangifte bij de politie in de rede.

Banken zorgen ook voor duurzame borging van kennis over financieel misbruik van ouderen binnen hun organisatie. Daar waar nodig trainen zij hun medewerkers in het herkennen van signalen van financieel misbruik. Medewerkers krijgen instructies over hoe zij bij een vermoeden van financieel misbruik moeten handelen. NVB-voorzitter Chris Buijink: "Als banken willen wij extra investeren in preventie en aanpak van misbruik van ouderen. Ook helpen wij ouderen bij het goed regelen van hun

financiën in een digitale omgeving. Sommige banken hebben adviseurs die speciaal zijn opgeleid om ouderen te helpen, zo nodig bij mensen thuis, en met mobiele kantoren langs gaan bij bejaardenhuizen. Dat is een goede ontwikkeling.”

De brochure over dit onderwerp is te vinden op onderstaande website:

https://www.nvb.nl/media/document/003800_flyer-veilig-financieel-ouder-worden.pdf

Geen pensioenakkoord als de gepensioneerden er niet mee akkoord gaan

Organisaties van gepensioneerden eisen van de minister en de SER, dat zij proactief en serieus bij de totstandkoming worden betrokken.

De koepels van organisaties van gepensioneerden (KNVG en NVOG) zijn van oordeel dat er geen akkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel kan zijn, zonder dat gepensioneerden daarmee hebben ingestemd. In achterkamers kunnen sociale partners veel bespreken om de impasse te doorbreken, maar er is pas een akkoord als alle betrokken partijen, dus zeker de gepensioneerden, kunnen instemmen.

KNVG en NVOG zijn hevig ontsteld over de berichtgeving als zou er een pensioenakkoord zijn. In een reactie geeft minister Koolmees aan, dat hij niet inhoudelijk wil reageren, maar dat hij wacht op een reactie van de SER, aan wie tenslotte het advies is gevraagd. Hij rept daarbij geen moment over gepensioneerden en jongeren. Terwijl hij aan de jongeren en ouderen op 20 maart heeft beloofd hen actief, en vooraf, bij de besluitvorming te betrekken. In de berichtgeving lijkt het erop of er een ‘alles of niets’ voorstel komt van werkgevers en werknemers. Dat kan en mag niet zo zijn. Ook de kroonleden van de SER, maar zeker ook de vertegenwoordigers van gepensioneerden horen als partij hun handtekening eronder te zetten. En niet bij het kruisje.

“Van de SER horen we al heel lang niets meer”, zeggen zowel Joep Schouten, de voorzitter van de KNVG, als NVOG voorzitter Jaap van der Spek. “Het wordt tijd dat de beloftes om serieus mee te praten worden nagekomen”.

Als er een akkoord over de pensioenen komt tussen kabinet en sociale partners zal dat ook grote gevolgen hebben voor de pensioenen die al zijn ingegaan. Het kan daarom niet zo zijn, dat de vertegenwoordigers van meer dan 3 miljoen gepensioneerden op geen enkele wijze bij de totstandkoming worden betrokken. Dat is onzorgvuldig, dat geeft straks draagvlakproblemen, maar het gaat ook volledig voorbij aan de wettelijke plicht (pensioenwet) tot evenwichtige belangenafweging. Die geldt niet alleen op het niveau van een pensioenregeling, maar zeker ook op het niveau van een aanpassing van het pensioenstelsel.

Feit is dat het overgrote deel van de gepensioneerden al jarenlang geen indexering meer heeft gehad (of zelfs is gekort) en daarmee in koopkracht fors achter is gaan lopen. Feit is ook, dat jongeren een achterstand in de opbouw van hun pensioen hebben, die zo mogelijk nog grotere effecten heeft. Het wordt nog erger als over een paar jaren een dreigende korting daadwerkelijk zal moeten worden doorgevoerd.

Alle aandacht gaat naar de kosten van de vertraging van de snelheid van de AOW leeftijd, maar die vallen in het niet bij de kosten die gepaard gaan met de afschaffing van de doorsneepremie, meer dan 60 miljard. En wie gaat dat allemaal betalen? Bij de invulling van die vragen horen ook de gepensioneerden te worden betrokken.

Veranderingen in het pensioensysteem zijn nodig. Dat vinden ook de koepels KNVG en NVOG. Maar er is geen akkoord als ook zij niet met het bereikte resultaat hebben in kunnen stemmen. Zonder vooraf de genoemde organisaties (en die van de ouderen) erbij te betrekken, lopen de deelnemende partijen en de overheid het risico dat de resultaten zullen worden aangevochten, desnoods juridisch.

Gepensioneerden zijn de losse uitspraken over pensioenen en de gevolgen ervan zat

“Roep alle betrokken partijen bij elkaar om te komen tot een oplossing met draagvlak”

Eerst lekt een concept akkoord uit tussen vakbonden en werkgevers en nu doet minister Koolmees kolen op het vuur door een bijzondere uitspraak te doen. Hij is thans van oordeel dat bij de veronderstelde, maar nog lang niet zekere uitkomsten van het akkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel toch moet worden uitgegaan van de risicovrije rente, terwijl algemeen erkend wordt dat die rente kunstmatig laag wordt gehouden en bovendien veel te wisselvallig is gebleken. Daarmee dreigt hij bij de vernieuwing van het pensioenstelsel dezelfde grote fout terug te laten komen als die waarmee het huidige pensioenstelsel negatief en zwaar wordt belast. Juist deze zogenaamde risicovrije rente is één van de belangrijke aanleidingen geweest om aan de vernieuwing van het stelsel te gaan werken. Risicovrij bestaat niet en daaraan vasthouden is een grote fout met alle negatieve consequenties van dien voor gepensioneerden en voor de jongeren die pensioen moeten opbouwen. Aldus de voorzitters van de koepelorganisaties van gepensioneerden KNVG en NVOG, Joep Schouten en Jaap van der Spek.

De (vermeende) invloed van alleenstaanden op de woningmarkt

Het aantal alleenstaanden in Nederland neemt al sinds de eeuwwisseling snel toe, veel sneller dan andere typen huishoudens. RIGO zocht in opdracht van gebiedsontwikkelaar BPD uit wat dit betekent voor de woningmarkt.

Honkvaster

Belangrijk gegeven is dat de groei van het aantal alleenstaanden de komende decennia bijna uitsluitend uit senioren bestaat. Die hebben allemaal al een woning, waar ze veelal nog als jong gezin zijn ingetrokken. Uit een analyse van feitelijk verhuisgedrag blijkt dat senioren massaal op het nest blijven zitten, ook nadat de kinderen zijn uitgevlogen en ook nadat men is verweduwd. Sinds het begin van deze eeuw is deze honkvastheid zelfs nog toegenomen. De betekenis van alleenstaanden als vragers op de woningmarkt is daarmee veel kleiner dan vaak op grond van de toename van hun aantal wordt aangenomen. Door niet te verhuizen is ook de betekenis van oudere alleenstaanden als aanbieders beperkt. Ze houden vooral woningen bezet. Terwijl de vraag van alleenstaanden wordt overschat, wordt de woningbehoefte van jonge gezinnen onderschat. In de bevolkingsstatistiek en in prognoses vallen nieuwgevormde gezinnen weg tegen gezinnen die in de lege nestfase belanden. Per saldo komen er dus nauwelijks gezinnen bij. Maar op de woningmarkt zijn dit heel verschillende grootheden. Nieuwgevormde gezinnen oefenen wel vraag uit, gezinnen die worden opgeheven zorgen niet voor evenredig veel aanbod. Deze mismatch zal zeker de komende tien jaar nog aanhouden.